

Stræderne

i København

Borgmester
Anne Vang

Ny FN by i
København

Maler udstiller på
Christianshavn

Årgang 13 - APRIL - 2010

GALERIE HELTH

Asger Jorn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tøngø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
Tina Sonnichsen
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galerielth.dk
www.galerielth.dk

etbl. 1989

**I FOTO-C ER VI ALTID KLAR
MED PROFESSIONEL VEJLEDNING
OG GUIDER DIG SIKKERT GENNEM
DEN MODERNE TEKNISKE JUNGLE**

VI KAN ANVISE DET BEDSTE KAMERA TIL DIT BRUG
OG HAR ALLE DE KENDTE MÆRKER PÅ LAGER

FOTO/C

HOLBERGSGADE 5 1057 KØBENHAVN K 33142414 www.fotoc.dk

HENRIETTE HORNSLETH
DIAMANT- OG ÆDELSTENSLIBER

DIAMOND AND GEMCUTTER
By appointment

- **Vurdering**
- **Salg af sten**
- **Reparation & forarbejdning**
- **Kurser**
- **Foredrag**
- **Ekskursioner**

www.hornsleth.dk
henriette@hornsleth.dk
Telefon 21 28 87 56

Hos Dorte

Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forsidefoto (Christianshavns Kanal):

Kirstine Ploug (DJ)

Trykkeri: Sangill Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3 - 6 : Borgmester Anne Vang

Side 7 - 9 : Nye FN bygninger i København

Side 10 - 12 : Dronningens Håndbibliotek

Side 13 : Sven Okkels tegner byen

Side 14 - 17 : Maleren Alice Snerle Lassen

Side 18 - 20 : Københavns odør

Side 21 : Før og nu

Side 22 - 24 : Frans Blom fra København blev Inka forsker

Side 25 : Henne om hjørnet

Side 26 : Kvindeligt dansk design

Side 27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Interviewer: Connie Christensen
Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)

ANNE VANG ER DEN UNGE BORGMESTER I BYEN

Anne Vang (S) blev valgt ind ved kommunevalget i 2005 og sidder nu som borgmester for børne- og ungdomsforvaltningen i København.

Jeg nu har denne position. Jeg har gjort meget ud af at besøge børnehaver og vuggestuer, fritidshjem og skoler for at få en føling med, hvordan virkelighe-

gene til at fungere. Det svære er, at det er et område med meget store, økonomiske udfordringer. At skulle træde til på et tidspunkt, hvor vi mangler 320 mio

”Det er meget anderledes, end jeg havde forventet. Jeg vidste jo slet ikke, hvordan det ville være, at der er medarbejdere her, der laver indstillingerne, når jeg



Anne Vang, der er den nye børne- og ungdomsborgmester, har fået mange udfordringer på sine skuldre.

Hvad synes du om borgmesterrollen?

”Jeg synes, det er rigtig spændende og sjovt – og svært! Det spændende og sjove er, at jeg faktisk kan gøre noget, fordi

den er. Der er det fantastisk at opleve, at jeg faktisk kan gøre noget ved de problemer, som jeg hører om rundt omkring. Alene dét at møde alle de medarbejdere, som er superengagerede og gør deres bedste for at få tin-

kr. til næste år for at få budgetterne til at hænge sammen er en svær situation.”

Er der noget, der er kommet bag på dig i jobbet som borgmester?

beder dem om det, og arbejder videre, når jeg sætter noget i gang, sørger for at booke mine møder, dækker pænt op, når jeg har møder her osv. Jeg føler mig meget privilegeret, det er mit første job, hvor jeg har den slags

>>>

BØRNE OG UNGDOMS BORGMESTEREN

service, så jeg nu kan bruge al min tid på politisk arbejde.”

Hvordan er dit sociale engagement opstået?

”Negativ social arv var grunden til, at jeg gik ind i politik. Det opstod gennem en meget engageret lærer, som jeg havde i Frankrig, hvor jeg boede et år, da jeg var 16. Han fortalte, at franske arbejderbørn havde et ordforråd, der var 7 gange mindre end franske akademikerbørn, og at de derfor var sat bagud fra starten. Skolesystemet formåede ikke at hæve dem og sørge for, at de fik de fornødne kompetencer. Hans kæphest var, at man måtte sørge for, at skolen blev bedre, sådan at alle fik en chance, og at det var til gavn for samfundet som helhed. Det var en øjenåbner for mig, også det at være i et system, der var så meget anderledes end det danske. Da jeg kom hjem til Danmark igen, tænkte jeg, at sådan er det i hvert fald ikke her. Men jeg fandt ud af, at det er det! Det er en forsvindende lille del af de universitetsstuderende, som har forældre, som ikke selv har en universitetsuddannelse. Vi er ikke specielt gode til at få brudt den negative, sociale arv, og det var dét, der fik mig til at blive socialdemokrat. At jeg så får lov til at være her og beskæftige mig

med lige præcis dét nu, føler jeg som et stort privilegium.”
Hvordan går det med de nedslidte skoler?

”Når jeg kommer rundt på de forskellige skoler, er det helt vildt at se den forskel, der er. I sidste periode satte vi 600 mio. kr. af til at renovere slidte skoler, og de steder, hvor det er blevet gjort, ser det meget flot ud. På den anden side kan man komme til en skole, der ikke er blevet renoveret, hvor det ser helt forfærdeligt ud. Jeg var f.eks. ude at besøge min egen gamle skole, Brønshøj skole, som ligner sig selv fuldstændigt,

Hvis man ikke kan læse, lukker verden sig for én

bare mere hærget. Der er ikke sket noget som helst, siden jeg selv gik i skole der. Det er et spørgsmål om, at den indsats, der blev påbegyndt med de 600 mio, nu følges op i den kommende periode.”

Er der lagt en tidsramme for, hvornår alle de københavnske skoler skal være sat i stand?

”For mig ville det være utroligt dejligt, hvis vi kunne gøre det inden for de næste 4 år. Det burde ligge inden for mulighedernes grænser, men det kræver jo et politisk flertal. Vi har

også den situation, at vi faktisk mangler nye skoler, for vi har det største børneboom siden 2. verdenskrig, og de børn skal gå i vuggestue og børnehave, og vi mangler simpelthen bygningerne til det. Vi har sat mange penge af til det, men det er ikke nok, børnetallet vokser hurtigere end vi kan bygge. Når børnene bliver lidt større, skal de jo i skole, og så mangler vi skoler til dem. Så vi har en kæmpe-mæssig økonomisk udfordring med at bygge vuggestuer, børnehaver og skoler, og vi politikere må samtidig ikke glemme dem, der allerede er der.”

Hvordan går det med integrationen i folkeskolen?

”Der bliver gjort et meget stort stykke

arbejde, og man kan mærke, at de fleste indvandrereældres engagement er meget stort, for de vil gerne have, at deres børn får en god fremtid og lærer det danske samfund godt at kende. Men resultaterne i København er stadig ikke gode nok. Hvis vi ser på de faglige resultater, sækker de tosprogede børn bagud. 49% af de tosprogede kan ikke læse, skrive eller regne godt nok til at kunne tage en ungdomsuddannelse, når de forlader folkeskolen. Det tal er væsentligt højere end for etniske danskere, og det kan ikke være rigtigt, at vi har et skolesystem, der lader

de tosprogede i den grad i stikken.”

Hvorfor kan man ikke få de tosprogede med?

”Jeg tror, det er en kombination af flere ting. Det kan være problematisk at have rent tosprogede skoler. Tænk, hvor svært det må være slet ikke at have et ordforråd, når man starter i skolen. Hvis der ikke bliver talt dansk hjemme, og heller ikke i skolegården eller med kammeraterne, så lærer børnene ikke at tale ordentligt dansk, og vi risikerer at udvikle et parallelsamfund. Det er også et problem, at vi har skoler, som har meget få tosprogede elever. Jeg synes, folkeskolen skal være ”folkets skole”; den skal være

Anne er glad for sin arbejdsplads og er spændt på at gøre en forskel, trods en hård økonomi.

repræsentativ for de mennesker, der bor i byen, og vi har altså ca. 30% af vores skolebørn, som har anden etnisk baggrund. Jeg tror, at de børn, som vokser op på skoler, hvor der ikke går én eneste mørkhåret, får et skævt billede af, hvordan virkeligheden er, og de lærer ikke at begå sig i det mangfoldige samfund, som Danmark og København er blevet.”

Hvad skal man gøre? Skal skolerne tvinges til et kvotesystem?

”Jeg tror, det er nødvendigt at tænke sig meget godt om og arbejde med en blanding af flere instrumenter. En ting, man kan gøre, er at ændre lidt på skoledistrikterne, så man måske får lidt flere af villakvarterets børn over

i en skole, der har mange børn fra almenbygget byggeri. Men alt skal gøres med omhu, og det skal gøres dialogpræget. Vi har et skrækkese eksempel fra en af de tidligere perioder, hvor det blev gjort, og hvor resultatet blev, at villakvarterets børn blev flyttet til privatskole, og man endte med at have skabt to skoler med hver sin, set i forhold til virkelighedens verden, forkerte fordeling af eleverne, fremfor at have skabt to skoler med en ligelig, repræsentativ fordeling af børnene fra begge grupper. Det er meget vigtigt at få det gjort i en god dialog med forældrene, så der ikke kommer en stor flugt til privatskolerne. Vi bliver nødt til at finde en pakkelse, der spiller på flere tangenter. Københavnermodellen, som gik

ud på at tilbyde børn plads på andre skoler for at få en mere rimelig fordeling, skal revideres. De sidste tal, jeg har set, viser, at 800 børn er blevet flyttet, og det er egentlig ret pænt, men vi kan gøre det bedre. Det er også vigtigt, at vi har lærere i folkeskolen med indvandrerbaggrund. De har stor betydning som rollemodeller.”
Hvad sker der aktuelt i forvaltningen?

”Lige nu arbejder vi på at få styr på økonomien og få en langsigtet planlægning lagt fast. Området har været præget af

>>>

Dansk frokost når det er bedst



Modelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00



Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafeen.dk

ANNE VANG

både politiske og økonomiske forandringer. Jeg læste en meget sjov undersøgelse, som viste, at de folkeskoler, som klarer sig bedst i øjeblikket, ikke nødvendigvis og entydigt er de skoler, som har flest penge. Til gengæld viste undersøgelsen også, at de skoler, som har været underlagt store politiske og økonomiske forandringer, klarer sig dårligt. Det siger lidt sig selv, at hvis man bliver tvunget til først at løbe lidt den ene vej, så lidt den anden, bliver man hurtigt rundtosset. Folkeskoleloven har været ændret 28 gange inden for de sidste 8 år, og dertil kommer alle de kommunale forandringer, så nu er det meget vigtigt at få skabt ro og stabilitet og sikkerhed omkring økonomien, så institutionerne ikke oplever en zig-zag kurs. Det er også vigtigt at sætte fokus på kernedriften: i stedet for alle mulige politiske kæpheste og flagskibe skal der være fokus på, at lærerne får tid til at undervise, og pædagogerne får tid til at være sammen med børnene."

Hvad er din holdning til de tests, som forsøges gennemført? "Jeg synes, der er god ræson i, at børn bliver testet med henblik på, at man kan sætte ind dér, hvor der er behov, f.eks. for at opdage ordblindhed i tide, og det har lærerne jo også gennemført i mange, mange år helt



Annes inspiration til at arbejde i politik kom fra et ophold i Frankrig.

af sig selv. Der kan være nogle problemer med nationalt at indføre en standardiseret test, som giver en del bøv l og ikke nødvendigvis giver et redskab til lærerne, men snarere handler om at offentliggøre og sammenligne, og at bruge enorme ressourcer for testens og sammen-

Negativ social arv skal brydes

ligningens skyld i en tid, hvor vi mangler ressourcer, synes jeg er lidt fjollet. Også fordi det kan være svært at sammenligne skoler - hvordan sammenligner man meningsfuldt en skole på Nørrebro, som har en hård kamp at kæmpe, med en ressourcestærk Østerbro-skole?

Lige nu arbejder vi også meget med børn, som kræver specialundervisning, f.eks. autistbørn. Vi forsøger at finde ud af,

hvordan flere af disse børn kan komme ind i normalskolen, for når man først har sat et barn i specialskole, er der meget lille chance for, at det kommer tilbage i normalskolen, og det kan være ærgerligt at parkere et barn i et specielt spor, hvis der havde været mulighed for at blive i

normalskolen og få en normal uddannelse. Jeg

er bange for, at et testvælde er en dårlig idé her, for hvis en skole vælger at beholde et barn, der præsterer lavt i en test, giver det ikke noget incitament til skolen, når det både er bøvlet for skolen at bruge ekstra ressourcer på et sådant barn og så samtidig blive dunket oven i hovedet i en offentliggørelse af testen. Jeg synes, at tests, som de er tænkt på nuværende tidspunkt, rummer en række problemer, ikke kun at IT-systemet

konsekvent bryder sammen!"

Hvad er det vigtigste for dig at få igennem politisk lige nu?

"Det er at få ro, stabilitet og sikkerhed omkring rammerne på området, som har været udsat for alt for megen zig-zag kurs. Mit mål er, at københavnerebørn, når de har gået i daginstitution og skole, skal være klar til at tage en uddannelse. Det går ikke, som det er i dag, at så mange ikke læser godt nok og ikke har tilstrækkelige forudsætninger i matematik. Hvis man ikke kan læse, lukker verden sig for én."

Henne på hjørnet nede i kælderen



finder du Café Malmö. Et gammeldags somandsværtshus -måske Københavns ældste! Her mødes unge og ældre over et godt glas, en raffer og et slag billard. Små priser og hygge er vores kendetegn og så har vi landets største offentlige samling af «madonnaer». Tå og kig ned, når du er tørstig!

Venlig hilsen
John

Havnegade 35 · 1058 København K
Tel: 33 12 72 60

PS: Nu har vi borde på fortovet

FNs nye bygninger i byen

By og havn nærmer sig hinanden på Østerbro

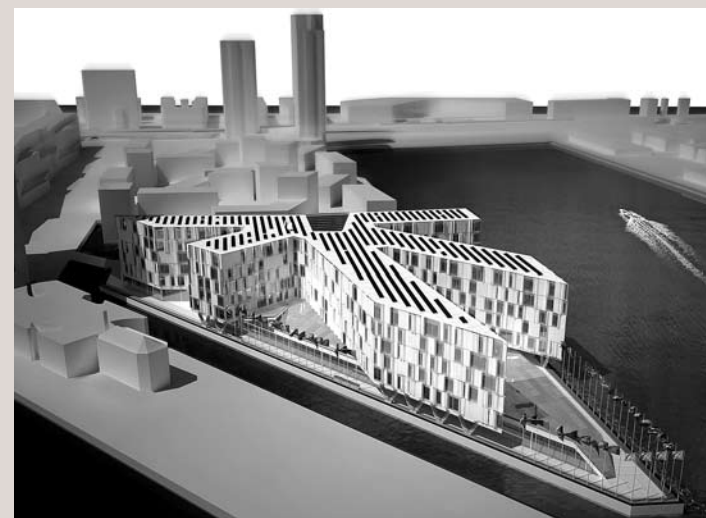
Udbygningen af Marmormolen er et led i Københavns Kommunes vision om at åbne flere af Københavns havneområder, så københavnere kan få større glæde af dem. Marmormolen ligger i dag mellem Nordhavn og Langelinie i det aflukkede frihavnsområde. Men i fremtiden vil området blive fuldt af liv, når beboere og besøgende indtager området

sammen med en lang række erhverv og ikke mindst FN, som samler 6 af sine organisationer i en til formålet projekteret nybygning, som skal stå færdig om ca. 3 år.

By & Havn I/S, tidligere Arealudviklingsselskabet



Til venstre ses en model af byggeriet på Marmormolen. Jens Kramer Mikkelsen glæder sig også over de mange arbejdspladser der bliver på byggeriet.



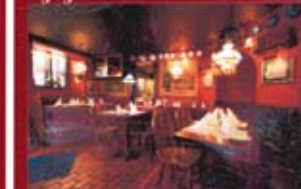
havn, som har været en del af Frihavnen og dermed i realiteten lukket af for borgerne i almindelighed. Nu bliver hele området åbnet, så byen rykker ned til vandet. Dels er det godt, at vi nu, på et tidspunkt, hvor der har været en betydelig afmatning i byggebranchen, kan komme med et så stort projekt, som umiddelbart bliver på 28.000 etagemeter og bliver startskuddet til en udvikling af resten af Marmormolen og Nordhavnen.

I første omgang bygges der 28.000 etagemeter til de 6 FN-institutioner, som er i Danmark. Der er måske ikke så mange, der ved, at Danmark størrelsesmæssigt er FN-by nr. 6 på kloden. Det er der mange forskellige årsager til: dels den geografiske beliggenhed, dels at København er en tryk by med stor international lufthavn. FN, den danske regering, Udenrigsministeriet og vi har lagt meget vægt på, at det bliver et moderne hus. Det skal

naturligvis forsynes med mange sikkerhedsforanstaltninger, men de vil ikke blive synlige i gadebilledet. Det bliver ikke et hus omgærdet af pigtråd og panserspæringer osv. Der

>>>

Det lille Apotek
Er stedet hvis man
ønsker, hygge, nostalgi
og god dansk mad.



**frokost fra 98-
aften menu fra 98-**

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Udvidelsen af FNs bygninger i København

kommer en kanal rundt om huset, som er med til at give området en herlighedsværdi, og huset kommer til at virke åbent og venligt, selvom man naturligvis ikke kommer til at kunne gå ind og ud, som man lyster. Der er lagt meget vægt på at fremtidssikre huset, også energi- og miljømæssigt, og det bliver et af de første energiklasse 1-huse, dvs. at huset skal forbruge meget mindre energi end almindelige huse, mindre end 50 kWh pr. kvm. Det er meget under selv de "grønne" huse, der bliver bygget i disse år. De miljømæssige tiltag er f.eks., at der bruges regnvand til toiletskyl, at der bruges havvand til afkøling af huset, og at alt lys i huset vil blive styret, så man undgår overflødig brug af energi. Dertil kommer et solcellesystem på toppen af bygningen, som vi regner med er klart ved årsskiftet 2012/2013. Inden da håber vi, der er kommet gang i yderligere byggeri af kontorfaciliteter både på spidsen af Marmormolen og Langelinie og en forbindelse med en bro mellem de to projekter, og så ca. 300 boliger og et hotel.

Placeringen er jo fantastisk lige ved Nordhavn station, i forlæn-

gelse af Nrd. Frihavsgade. Vi drøfter i øjeblikket med staten og kommunen, hvordan vi kan komme fra Marmormolen til Ndr. Frihavsgade og omvendt

Den store bygning, er der FN-lager i dag, skal rives ned. Det eneste af de huse, der i dag er på Marmormolen, og som får lov til at blive stående, er en gul/rød

et udflugtsmål for borgerne på Østerbro og i Indre By, som kan tage cyklen eller rulleskøjterne eller bare spadsere ud på spidsen og nyde en is."

ligere vejforbindelse hertil, og der vil komme en forbindelse mellem Lyngbyvejen/Hans Knudsens Plads og Nordhavnen, så både den

Det giver vel også en international styrke til København at kunne bygge en sådan bygning til FN?

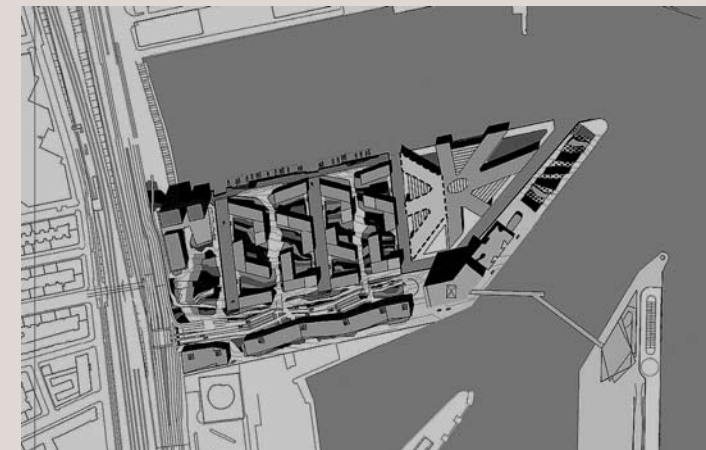


Jens Kramer Mikkelsen mener, at København med byggeriet bliver en vigtig by i FN systemet.

så uhindret som muligt, netop for at by og havn kan komme nærmere hinanden. Der har jo været en betydelig adskillelse p.g.a. Frihavnen og jernbanerænet, og det er en spændende udfordring at fjerne den hindring.

bygning næsten ude på spidsen, som i dag huser lodserne. Helt ude på spidsen vil der blive lavet et offentligt tilgængeligt rekreativt område, så spidsen af Marmormolen meget vel kan tænkes at få den funktion, som Langelinie har haft, altså

Hvordan skal alle varerne til lageret transporteres, der er vel et trafikmæssigt problem? "Lageret bliver flyttet fra den mole, hvor det nu ligger, ud tæt på den nye bygning. Trafikmæssigt vil det være sådan, at der kommer en yder-

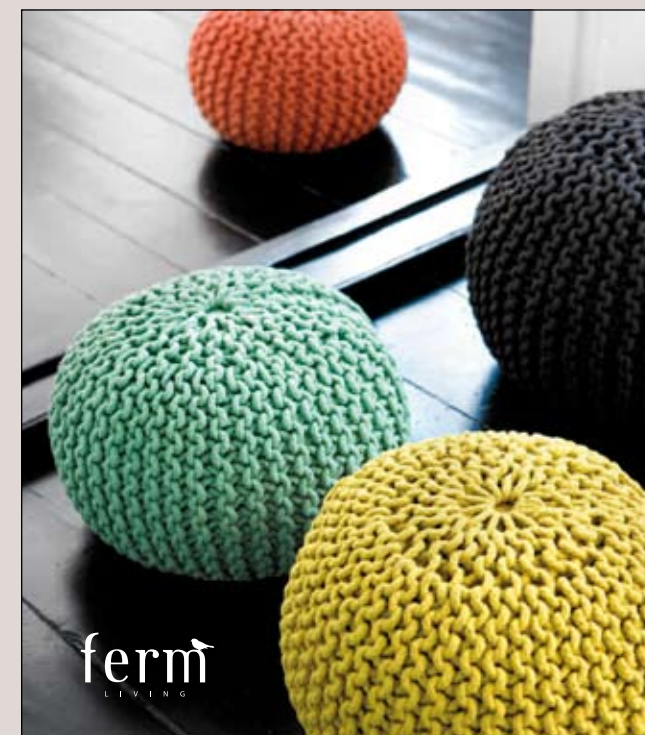


nuværende og fremtidige trafik i Nordhavnsområdet ikke skal igennem boligområder, men føres hurtigt ud på Lyngbyvejen. Derved ligger der også et element af trafikal fredeliggørelse i projektet, som vil gavne store dele af Østerbro og Indre By. Alle hjørner har været vendt for at få det så sikkerhedsmæssigt godt som muligt og så miljømæssigt fremtidssikret som muligt. Både lageret og administrationsbygningen bliver helt i front af, hvad man teknisk kan lave i disse år, og det matcher meget godt det ambitionsniveau og de signaler, vi godt vil sælge om udvikling og bæredygtighed i de byområder, som vi udvikler."

"Der er ingen tvivl om, at det betyder meget for København som sæde for internationale institutioner, og man kunne meget vel forestille sig, at der kunne være en række virksomheder og andre internationalt orienterede organisationer, som kunne synes, det var spændende at komme til det her område. Dem vil vi gå efter at tiltrække i de kommende år. Men for København, ud over den økonomiske og internationale betydning, det har, betyder det for byens borgere yderligere en rekreativ funktion ved vandet. Jeg tror også, at både butikker og restauranter i de tilstødende områder vil opleve et opsving, når hele det gamle ingenmandsland bliver tilgængeligt og fyldt med aktivitet.



Til venstre ses projektet i et lodfoto og til højre modellen af den spændende



Hos Kaiku finder du ALLE produkter fra
ferm LIVING - bla. wall stickers, tapeter, lystager, puder,
plaid, sengetøj og køkkentekstiler.
Se mere i vores netbutik: www.kaiku.dk



Kompagnistræde 8, kld. · 1208 København K · Tlf. 3311 1907

FINGERBØLLET
WILDESGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN



Dronningens håndbibliotek vises frem

Et fyrsteligt bibliotek

Hendes Majestæt Dronningens Håndbibliotek i Chr. VIII's palæ på Amalienborg rummer en omfattende og meget varieret bogsamling, ca. 100.000 bind, der står på 3 km hylder. Hertil kommer geografiske kort, billeder, håndskrifter og musik.

Håndbibliotekar Christian Gottlieb har været ansat i Håndbiblioteket siden 1992 og fortæller her om fortid og nutid i biblioteket:

"Biblioteket er grundlagt i 1746 af Frederik V i forbindelse med hans tronbestigelse. Han havde i forvejen en stor bogsamling, og da han blev konge, bestemte han, at samlingen skulle have sin egen bibliotekar og sin egen konto, som oprettedes

under navnet "Kongens Håndbibliotek". Det hang formentlig sammen med, at der var behov for at lave et nyt bibliotek til kongen, fordi det allerede bestående Kongelige Bibliotek var flyttet fra den kongelige residens til sit eget hus over for Københavns Slot, den bygning, som siden kom til at huse Rigsarkivet. Det betød, at biblioteket var blevet for fjernt og uoverskueligt til kongens brug, og der var derfor behov for at have et bibliotek ved hånden. Efterfølgende monarker har suppleret samlingen, som i princippet indeholder hvad de sidste 10 generationer på den



Christian Gottlieb ved indgangen der både er indgang til Dronningens Håndbibliotek og Amalienborgs Museum

danske trone har indsamlet. Desværre har der været nogle tab undervejs, bl.a. de to store brande på Christiansborg Slot, hvor Håndbiblioteket lå. Ved den første brand i 1794 blev størstedelen, ca. 20-30.000 værdifulde bind, ødelagt, og ved den anden brand i 1884 blev samlingen ganske vist reddet ud,

oprindelige formål, nemlig at være ved hånden for kongefamilien, men nu først og fremmest til dels at betjene offentligheden, dels at ordne dronningens private bogsamling. Forskellen på Håndbiblioteket og dronningens private bogsamling er, at Håndbiblioteket tilhører det kongelige løsefideikom-



Christian Gottlieb viser her de moderne reolsystemer frem, de er placeret i kældersnittet af bygningen.

men var beskadiget. Men samlingen som helhed afspejler de enkelte personers personlighed og smag.

Biblioteket bliver brugt ganske meget. Ikke så meget til sit

mis, dvs. at det er en del af kongehusets samlinger af løsøre – møbler, billeder, sølvtøj osv. Det er en vigtig bestemmelse, fordi det indebærer, at hele bogsamlingen skal gives udelte videre fra den ene monark til



Caroline Amalie, maleriet hænger på væggen i biblioteket.

den næste. Håndbiblioteket står altså til rådighed for den til enhver tid siddende monark, men han/hun er forpligtet til at give biblioteket udelte videre til sin efterfølger. Det gør, at samlingen i princippet bliver bevaret uændret. Dronningens egen private bogsamling – som selvsagt ikke er til udlån – kan hun naturligvis råde over, som hun vil, og den befinder sig fysisk i residenspalæet, vi skal blot registrere indholdet her. Der er heller ikke som sådan udlån fra Håndbiblioteket, men forskere eller andre, der arbejder med dokumentation, kan søge om at komme og studere det materiale, de ønsker, her på vores læseplads, dog kun hvis

Enkedronning Caroline Amalie var Christian VIII's anden hustru, og hun overlevede sin mand med mere end 30 år. Kort efter Christian VIII's død besluttede hun at indrette bibliotek i sin tidligere dagligstue på palæets 1. sal, hvor det stod færdigt i 1852. Hun ønskede, at biblioteket skulle være i gotisk stil, og det er det eneste eksempel på denne interiørstil i Danmark. Enkedronningen testamenterede hele møblementet og bogsamlingen til staten på betingelse af, at begge dele skulle forblive samlet. Det er blevet respekteret, og biblioteket med møblement står i dag – på nær en lænestol og et staffeli, som mangler – fuldstændig, som da Caroline Amalie døde. Den oprindelige



katalog er bevaret, så man kan se, hvilke bøger, der var, og hvordan de var opstillet. Bogsamlingen er på ca. 1600 bind og giver et fint billede af guldalderens litterære og religiøse kultur med værker af bl.a. Oehlschläger, Ingemann og Grundtvig.

>>>

Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.

Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørrebrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middag. af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.

København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

URMAGEREN
Dronningens Tværgade

Special
Tværksted for
Antikvarene

Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!

Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

2 retter kr. 260,-
3 retter kr. 295,-
vi glæder os til at byde
jer velkommen på
Brasserie Chit Chat

www.chitchat.dk
Bordbestilling 3333 9339
Skt. Peders Stræde 24 A
1453 København K

Kongeligt bibliotek

det drejer sig om unikt materiale, som ikke kan findes via de offentlige biblioteker. Vores kataloger er lagt ud elektronisk, og man kan søge via Det Kgl. Biblioteks hjemmeside. Vi har også af og til udstillinger, som man kan se i forbindelse med de rundvisninger, som Amalienborg Museet på etagen nedenunder arrangerer.

Det meste af samlingen opbevares i magasiner i kælderen. De bøger, vi har stående fremme, er primært opslagsværker, som bruges i det daglige af os eller af hoffets administration. Den ældste bog i samlingen er fra 1493, en gammel tysk verdenshistorie, "Liber Chronicarum", som er berømt for sine meget smukke illustrationer."

Er det kongehuset, som bestemmer, hvad der skal købes til samlingen?

"Nej, det er hovedsagelig bibliotekaren, som bedømmer, hvad der er relevant at anskaffe. Bl.a. køber vi alt, hvad der kommer i bogform om kongefamilien, fordi Håndbiblioteket har en særlig forpligtelse til at have materiale om de kongelige."

Hvor kommer pengene fra til indkøb?

"Vi har et fast budget, som fastsættes og betales af Hofmarskallatet, som også betaler de



Christian Gottlieb fortæller at administrationen for Amalienborg og Hofmarskallatet bruger biblioteket ofte.

fleste af lønningerne. Der er en aftale med Kulturministeriet, som indebærer, at noget af lønnen betales af Kulturministeriet som kompensation for den udadvendthed, vi yder og for, at vi stiller ting til rådighed for offentligheden. Men hovedparten går over hoffets budget."

Kommer Dronningens private bogsamling hertil til sin tid?

"Det vil være i overensstemmelse med traditionen, for sådan har alle hendes forgængere gjort, men det er op til Dronningen selv at disponere over sin private samling."

Kommer Dronningen af og til og banker på?

"Det hænder, omend ikke så tit. Men Dronningen er meget velvilligt indstillet over for vores virksomhed, hvilket er meget vigtigt for os, og det er også

Dronningens beslutning, at vi stiller os til rådighed for offentligheden. Indtil Dronningen kom på tronen, var samlingen lukket og udelukkende til brug for kongefamilien og hoffet, hvor vi nu har lagt alle vore kataloger ud på nettet, så enhver kan se, hvad vi har."

**PORTRÆT
BRYLLUP
P.R.
REKLAME**
Web-produktion
Stillfoto til
film og TV
Medlem af
Danske Billedartister

**PLOUG
FOTOGRAFI**

Badstuestræde 15 - DK- 1209 K
www.ploug-fotografi.dk
Tlf.: 33 15 56 66

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Gothersgade 157 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

Nørregade snor sig
mellem Frue kirke
og Sankt Petri

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard
Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.



Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldbærgsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 83
www.3blaa.dk

PALÆ

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5. 33 12 54 71
www.palaer.dk

TOLDBOD BODEGA

WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA)
Tekst: Connie Christensen

MALEREN ALICE SNERLE LASSEN

Udstiller også i Galleri Helth
på Christianshavn

Surrealistiske malerier kan få vores snørklede underbevidsthed til at finde nye veje eller måske genfinde gamle, glemte veje. Udfordringen er op til os selv som beskuer. Alice Snerle Lassen giver os denne udfordring med sine malerier, og vi har talt med hende om fascinationen.

Hvordan er din indgang til malerkunsten?

”Den er via tegning. Jeg har tegnet, lige siden jeg kunne holde på en blyant, og i modsætning

jobs, jeg har haft, har som regel haft noget med bladvirksomhed at gøre.”

Fik du nogen undervisning i tegning, da du var barn?

Overhovedet ikke. Jeg havde en fætter, som var meget interesseret i tegning, men det var dét. Jeg kommer fra Falster, hvor vi boede langt ude på landet, og tegning blev anset for atypisk og brødløst. Senere, da jeg blev voksen, tog jeg nogle kurser, hvor jeg bl.a. tegnede croquis og lærte noget teknik. Jeg gik hos

rundt omkring arbejder. Jeg har været på utallige udstillinger og købt kunstbøger og blade, som jeg har slugt. Hvis jeg finder en kunstner, som jeg er specielt interesseret i, skal jeg bare have fat i alt, hvad vedkommende har lavet. Jeg har altid lavet min research selv og fundet min inspiration ved at være opsøgende.

I slutningen af 1980'erne begyndte jeg at lave meget karikaturtegning til satirebøger og den slags, og så kom jeg ind på Ekstra Bladets side 2,

den, hvor vi skulle lave politisk satiriske tegninger, som regel i forbindelse med lederen; ofte var det satire over noget, der var blevet sagt eller gjort på Christiansborg dagen i forvejen, og man blev i den grad udfordret og ens kreativitet tvunget helt ud i yderkanterne derved at man skulle levere en tegning på avisen senest 5-6 timer efter, når bladet gik i trykken. Der kommer mange flere ideer ud,



Rifbjerg

til mange børn, som holder op på et vist tidspunkt, fortsatte jeg. Jeg har altid været meget fascineret af at tegne mennesker, ansigtsudtryk og typer, og jeg har også tegnet karikaturer. De



Lars von Trier

Bjarne Tuxen i Snaregade, hvor han havde værksted i 1980'erne. Jeg blev meget påvirket af hans surrealistiske måde at male på. Ellers har jeg lært meget af at rejse og se på, hvordan kunstere

hvor jeg lavde politisk satire fra 1989-1992. De havde en del freelancere ansat dengang, hvor oplaget var større end i dag. Vi var vel 8-10 freelancere, og vi fik hver 2-3 dage om måne-

når man er hårdt presset, end når man kan sidde og ”hygge” sig med det. Resten af 90'erne tegnede jeg til artikler i forskellige fagtidsskrifter og fik siden. noget arbejde for mindre forlag



The Horse Tree

Et symbol med iboende, modsatrettede kræfter: hesten er symbol på noget stærkt, fysisk, potent, i kontrast til træet og alt, hvad træet står som symbol på: det statiske og stillestående. Pigen er på vej væk fra begge dele, har måske valgt at forlade det sikre, trygge og begive sig mod nyt og ukendt land.



”Looking for something”

med at lave illustrationer, f.eks. til socialrealistiske børnebøger. Det var jo bestillingsarbejde, men det gav mig inspiration til at komme videre med mine egne ting.”

Hvordan kom du så til at udstille?

”Det begyndte egentlig med, at jeg var hos Tuxen i 1980'erne. Han har Galleri Tuxen i Snaregade, og dér udstillede jeg



Alice ved Christianshavnskanal overfor Sofiegade.

SPÆNDENDE SURREALISTISK MALER MED STOR FANTASI

for første gang mine malerier i 1993. Jeg havde dengang også mine illustrationer og tegninger, som jeg udførte for forskellige forlag, men det har jeg siden nedtonet, fordi jeg gerne vil have mere tid til at male. Jeg var medlem af foreningen Danske Tegnere i mange år, og de havde en udstilling i Helligåndshuset, hvor jeg deltog. For 7-8 år siden fik jeg kontakt til Galleri Kellum i Store Kongensgade, hvor jeg var med på en del udstillinger. I 2007 kom jeg i kontakt med galleriejer Arne Helth og havde en udstilling i hans galleri i Sofiegade på Christianshavn, hvor jeg stadig udstiller.”



”Villarosa”

Kan man betegne din stil som surrealistisk?

”Det kan man vel. Når man som jeg har rod i satiren, kommer symbolikken derfra ind over maleriet. Satiriske tegninger har en overordnet symbolik, som de fleste nok kan genkende, og som man f.eks. kan se i Bo Bojesens tegninger. Men jeg har altid været meget fascineret af surrealismen og de forskellige måder, som malere bruger surrealismen på. Der er den helt ekstreme måde, som Dali udtrykte, og så er der andre former, som f.eks. Håkan Nyström bruger. Jeg har altid været fascineret af symbolik og så dét, at der er flere lag af historier i billedet.

F.eks. oplever jeg nogle gange, når jeg udstiller, at publikum kommer hen til mig for at få en forklaring på billedet. Men jeg synes, det bedste ved et billede – også for mig, hvis jeg ser et billede, en anden har malet – er, at man kan lægge sin egen historie ind i det, at det ikke er helt færdigfortolket, når man ser det. Jeg synes godt, der må ligge mange muligheder i et billede. Surrealisme handler meget om at male en sindstilstand. Alle de lag, der er i underbevidstheden, og den måde, hjernen fungerer på, og alle de ting, vi kan gøre ubevidst, har altid fascineret mig. Jung og Freud og hele skyggesymbolikken interesserer mig meget.”

Hvorfra kommer inspirationen til det enkelte billede?

”Det kan være en blanding af ting fra barndommen, eller det kan være så banalt som en S-togstur fra Farum til



København, hvor jeg ser det, vi passerer, afspejlet i togets vinduer, og hvor der dannes ligesom et tredje lag med billeder, der opstår inde i hjernen, men jo ikke er til at tage og føle på. Så kan jeg sidde og drømme mig langt væk, og det kan være, at inspirationen til et billede opstår dér. Inspirationen kan også komme fra en drøm, eller fra en historie, jeg hører om en menneskeskæbne. Eller når jeg er på rejse, så skal jeg altid ned i de små forretninger, hvor der er gamle fotoblade med fotos, som jeg synes kan være meget



Alice Snerle Lassen kunne slet lade være med at tegne som barn, og kom hurtigt i gang med at male.

inspirerende. Jeg har f.eks. et gammelt fotoblad fra starten af 1990'erne, hvor man ser et s/h foto – nok fra 1950'erne – af en pige bagfra, gående med en lille taske i hånden, og lidt længere ude i billedet ser man endnu en pige, der ligner den første fuld-

stændig, på vej ud af billedet. Der er en dybde og en symbolik i det billede, som fascinerer mig. At lege med dybdevirkninger og perspektiver og spejlvirkninger er noget, jeg synes er meget interessant.”



How can I help you to say goodbye
Pigen, der bliver ført bort med båden, og kvinden, der driver båden frem, er omgivet af symboler, dels på tiden (uret i tårnet), dels det faldsfærdige hus t.h. i billedet, de 2 vagtposter, der ligner fugleskræmsler. Pigen på land ligner pigen i båden.

Ud over at billedet kan ses som udtryk for en sindstilstand, ligger der en historie om en person, der vælger at forlade en stilstand og lade sig føre af sted mod noget nyt og ukendt.



Tire Bouchon
VINBAR

**Autentisk fransk vinbar
- med servering af mad**

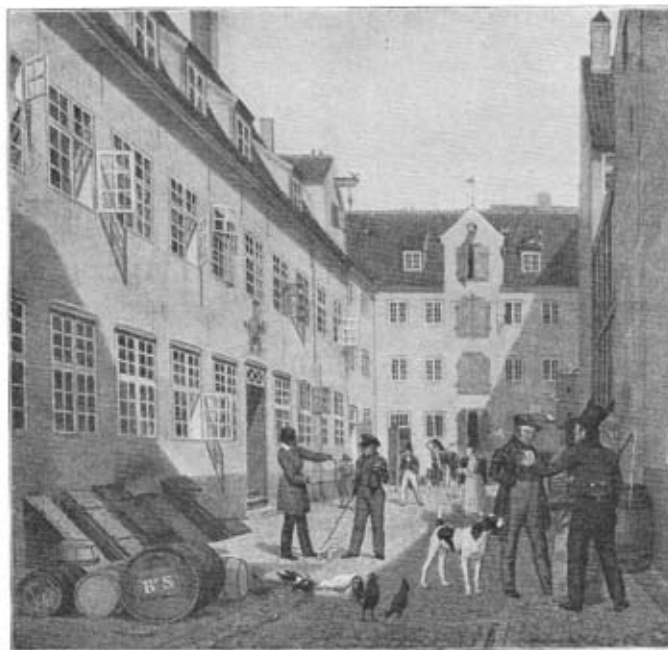
mandag til lørdag fra
kl. 17.00 - 24.00

Masser af vine på glas,
østersbar, dagens varme
franske gryde -også to go
vinarrangementer
vinskole etc...

Bienvenue:
Teglgaardstræde 5 - kld.
1452 Kbh. K.
tlf. 33 32 17 77 -
mail@tire-bouchon.dk
www.tire-bouchon.dk



Københavns odør



Sally B. Henriques, 1840: Eddikebryggeriets gamle Gaardsplads
Amager Torv No. 6.

Københavns odør-
Lugt og duft i det gamle
København
Faktisk skal der mere end en
generations hukommelse til for
at bemærke byens deodorering.
Kun ældre mennesker kan
huske modne tomaters duft eller
den intensive stank af hvidløg.
Også blomsterne har mistet det
meste af deres oprindelige duft.
Med fjernvarmen forsvandt
først koks- og tørvelugten og
derefter petroleumslugten, med
hestene forsvandt stanken af
hestepærer og hestepis. Med
katalysatorer og filtre forsvandt
olie- og benzinstanken fra bil-
motorerne. Det er ikke mere
end 60 år siden. Vi er omgivet
af maskinelle luftrenseanlæg alle
vegne. Det daglige brusebad og
det næsten daglige undertøjs-
skift og nu også bandlysningen
af tobak gør københavnere



Wilh. Marstrand, 1833: Gadescene i Hundedagene. (Hunderakkeren.)

nærmest lugtfri, hvis ikke der
var kosmetikindustriens massive
kemiske bombardementer over
dem. Man har den besynderlige
fornemmelse, at de fleste føde-
varer, tøj og planter har tabt
deres olfaktoriske dimension.
Selv hundelort fjernes nu rask
og fikst fra fortovene.
Med en tidsrejse tilbage i
middelalderens og de senere
århundreders København ville vi
få præsenteret en helt anderledes
lugtende by, en by som vor egen
fantasi knap nok kan udpensle
sig. Nutidens københavnere
ville gyse og slå syv kors for sig.
Senmiddelalderens voksende
indvandring til den lille køb-

stad omkranset af mure bevir-
kede mere organisk affald, flere
begravelser, mangel på rent
vand og en stigende mængde
fækalier fra mennesker, krea-
turer, heste, grise og fjerkræ.
En adækvat logistik rådede
datidens samfund naturligvis
ikke over endnu, men følsom-
heden over for stank og snavs
var traditionelt langt lavere end
senere. Først da store epidemier
i 1300-tallet ramte indbyggerne
og eksperter havde fundet ud af,
at det var de slemme dunster,
miasmer, der gjorde folk syge,
satte en langsom lugtfølsomheds-
udvikling ind, der stadig ikke
er afsluttet. Først lukkede man
sjovt nok de offentlige badstuer!
Så tvang bystyret slagterne til
at flytte selve slagtingen fra
Bjørnebrogade (Købmagergade)
til Vesterbro. Så udmurede man
lokumsgruberne, indtil man for
et par århundreder siden ind-
førte tøndes. Man forbød grise-
hold, dog ikke heste- og krea-
turhold, og pålagde grundejerne
at feje gaderne. Husholdnings-
og staldaffald blev indsamlet
periodisk og kørt ud til skarn-
kulerne på Kløvermarken eller



Utterslev for siden at blive solgt
til landmænd. I 1700-tallet blev
man mere og mere utryk ved
bræddegulve i kirkerne, fordi
ligstanken fra krypterne trængte
gennem gulvsprækkerne. I
1805 var regeringen, inspireret
af udlandet, nået så vidt, at
alle begravelser inden for vol-
dene simpelthen blev forbudt.
Gadevedligeholdelsen blev
gradvist intensiveret. Efter 1857
foregik den dagligt, og åbningen
af Københavns Vandværk den
8. august 1859 betød et enormt
løft på byens hygiejne. I mel-
lemtiden havde den moderne
dampdrevede fabrik med nye
lugte holdt sit indtog i Indre
By, og skorstenene måtte opmu-
res højere og højere. Allerede
Holmblads fiskelimefabrik blev i
1777 forvist fra Christianshavn
til Sundby langt væk fra byen.
Men navnet Pisserenden
for Larsbjørnsstræde og
Teglårdstræde bevidner, at det
varede meget længe, før ajlen
var fortrængt fra gadens over-
flade.
Lad os tage en tur tilbage i
tiden og se på byen omkring
1600. På Gammel Strand flyder
det med rester af skaldyr og fisk,
kadavere og madrester skvulper
op ad det slimede og rådne
bolværk. Skibsfolkene udsen-
der en dunst af sved, tobak og
brændevin. Længere inde på
stræderne rådner døde katte og
fugle i rendestene, som lugter af
urin, opvaske- og skyllevand fra
sprækkede nedløbsrør af vådt

træ. Folk tømmer natpotterne
direkte ud af gadevinduerne, når
vægterne ikke ser det. Om aftenen,
nogen gange også i dagsly-
set, forretter mænd, kvinder og
børn deres nødtørft i kroge og
porte, hvis ikke de kan nå hjem



Til denne kendte tegning af Fritz Jørgensen lyder teksten: »Jomfru Stjernholm!
Om Forladelse at jeg afbryder Dem... er De ikke snart færdig!« Den viser tydeligt,
hvor dårlige toiletforholdene var dengang, da man ofte var 40 mennesker om 2
»privéer«.

til gårdlokummet. I Magstræde
lugter det af tran og dyrefedt
hos sæbesyder Kreyer. For enden
af Farvergade og Vestergade, lige
under Vester Vold, udsender
farverier en fæl stank. Længere
nede i Vestergade 10, hvor et
hvid- og barkgarveri holder til,
hænger en gennemtrængende
ammoniakstank i luften døgnet
rundt. På Nytorv, hvor rakkerne
rydder op efter torvesalget, fly-
der det med ben og indvolde.
Brugsvandet, som rinder ud af
den offentlige pumpebrønd på
torvet, kommer helt fra Søerne

og lugter lummert af organisk
forurening. I fangekælderen
under rådhuset mellem Nytorv
og Gammel Torv sidder fangerne
i stinkende uldtøj på måned-
gammel halm og muggent sen-
getøj. De er spærret inde i uven-
tilerede rum med fugtplettede

Vester og Nørre Kvarter dufter
eller lugter af soda, stokfisk og
bergfisk, opblødt hør, sæbe,
tran og linolie. I de fattiges
gader som Brøndstræderne og
Vognmagergade hænger en
permanent lugt af fattigdom
mellem husene. Utallige skur-
vede børn i laser leger mellem
urinhægede mure og rådne træ-
skure. En lugtcocktail bestående
af kålsuppe, fedt, sur mælk, vådt
tøj, ekskrementer, madaffald,
opkast og kropsuddunstninger
fra spæd til gammel er ikke til at
drive væk.
Myndighederne og de privi-
legerede indbyggere tog deres
forholdsregler, opmuntret af
universitetets videnskabsmænd.
Allerede Hippokrates havde
sagt, at ild har en rensende
funktion. Så man tændte fakler,
krudt og ris for at rense skibe,
rum og huse. Også ringning
med skibs- og kirkeklokker
kunne sætte gang i luftcirku-
lationen. Efter 1700 blev det
mere og mere almindeligt at
stænke klorkalk over befængte
senge, tøjstykker, gulve og

>>>

Vester Kopi - et grafisk univers

GAPRINT → OPKLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE-
AFISK DESIGN → VISITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → CD OG DVD BRÆNDING →
KOPIERING → PLAKATER → BANNERE SCANNINGER → LAMINERING → MEGAPRINT
KLÆBNING → OFFSET-TRYK → SERIGRAFI → INDBINDING → FOLIE → GRAFISK DES-
IGN → VISITKORT → UDSTILLINGSSYSTEMER → VIKEN MEGET MERE END VORES NAVN!

Nørregade 7 · 1165 København K · Tlf.: 33 14 58 33 · noe@vesterkopi.dk
www.vesterkopi.dk

Københavns odør

vægge. Ligstanken kunne fjernes med kalk, og i det anatomiske teater i Købmagergade kunne kirurgerne og de studerende nu holde sektionerne ud. Dyrere springvand fra Emdrup kunne erstatte pumpevand fra Søerne. Aromatiske stoffer som kamille, kamfer og kinabark dulmede stanken. Sygestuer blev renset med enebærrøg og rosmarin. Herrer måtte ikke ryge i damers nærvær.

De pænere københavnere garde-rede sig personligt. Parfumerede lommetørklæder og vifter kunne holdes foran ansigtet, og man



Den originale Eau de Cologne, som brugtes fra ca. 1850 frem til 2. Verdenskrig.

dem i linnedskabet eller på kroppen under roben. Gang på gang støder man i beretningerne på vidundermidlet eddike, som oprindelig kun et eller to bryggerier fremstillede, og som var universalmidlet i alle slags hygiejniske sammenhænge. Efter 1800 holdt kølnervandet, eau de cologne, sit triumftog i København. De lette blomster-lotioner og -vande erstattede de gammeldags tunge og nu fra-stødende parfumer som ambra, moskus og zibet, som dog holdt sig længe hos det lette kavaleri i Magstræde og Holmensgade. Rigtige herrer holdt efter 1850 helt op med at bruge duftende vande. De nøjedes med skæg- og hårpomade.

Da det lykkedes for Louis Pasteur i 1881 at vaccinere mod mikrober, kunne folk endelig glemme 500 års angst for mias-mers smittefare, og nu var det ikke længere lugten, men bakterierne og virusser, man skulle vogte sig for. Stanken var ikke længere patogen, men stadig ikke stueren.

men for den olfaktoriske virk-ning. Den engelske mode med blomstersachets følte damerne sig tiltrukket af, idet de gerne fyldte små musselinposer med tørret lavendel og anbragte

begyndte i 1700-tallet at sætte blomster og planter op i vindu-eskarmen. De mest populære stueblomster i mere end halv-anden hundrede år var violer og reseda, ikke for den optiske,

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt

FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørrebrød som speciale

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST
LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsensilver.dk

AMAGERTORV ØSTERGADE
LÆDERSTRÆDE
OLD FISH MARKET

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

Spids

www.hviidsvinstue.dk

EN RIGTIG FRANSK VINBAR



Tire-bouchon i Teglårdsstræde er en lille autentisk, fransk vinbar fortrinsvis ejet af fol-kene bag den franske bistro L'Education Nationale - Eric og Nanna - længere nede ad gaden. Fokus er på de små franske vinproducenter - gerne økologiske og biodynamiske. Ideen med en vinbar er at servere et stort antal vine på glas, så folk virkelig kan smage mange forskellige vine og i alle prisklasser.

Men ikke en bar uden et køk-ken herhjemme! Der er derfor et begrænset menukort med fokus på gode franske produk-ter: oste, charcuterie og østers fra Marenne. De sidste har baren hele 5 slags af, hvilket er sjældent at få lov at smage her-hjemme - Eric er fra Bretagne, og hans drøm er at lære dans-

kere, at østers ikke bare er østers. Baren har også en varm, klassisk fransk gryde hver aften, som enten kan spises i baren eller bringes med hjem til blot 95,- og dagens fisk efter samme princip, samt en lille dagens-menu til 225 kr.

Vinbaren har siden åbningen i 2008 haft som mål at afholde diverse vinarrangementer: "kvinde forstå din vin" (2 af barens medejere er kvinder!), "Ost og vinen til", "Hvilken vin kan li' østers" ect. - og til-byde undervisning i form af en fransk vinskole (over 8 aftener) for "almindelige" folk uden de store forkundskaber, begge dele

med stor succes.

Barens åbningstider er fra man-dag til lørdag fra kl. 17.00 til formelt ses 02.00 - men luk-

ker ellers, når sidste mand har drukket ud! - og det sker gerne omkring midnat. Køkkenet holder åbent til 22.00, men ost og charcuterie serveres gerne af barens sommelier (vintjener) hele natten - og på de små reoler ved indgangen kan vine også vælges til at købe med hjem.

Arnes Vin & Tobak

En anderledes vin fra et meget interessant område i Italien. Vi er sydpå og solen skinner.

Kombinationen af store mængder sol, bakket landskab og Monte- pulciano druen, giver god balance og blød frugt.

Serveres til kødretter, gerne grillkød.

Serveres ved 16 - 18°C.

1 flaske 49.50 | 3 flasker 125,- spar 23.50

Dronningens Tværgade 22 | 1302 K. | Tlf. 33 12 39 85

Restaurant Politigården

- Dansk frokost i topklasse
- Sandwich ud af huset
- Brødsalg fra Traffellbay
- Fredags-Bar fra kl. 14-18

• Udlejning af lokaler til private arrangementer

• Separat lokale til frokostmøder

Wi-Fi ZONE

Rysensteensgade 16 • 1564 Kbh. V • Tlf. 33 11 86 08
Info@politigaarden.dk • www.politigaarden
Åbent: mandag til torsdag kl. 6.30 - 16.30
fredag kl. 6.30 - 18.00



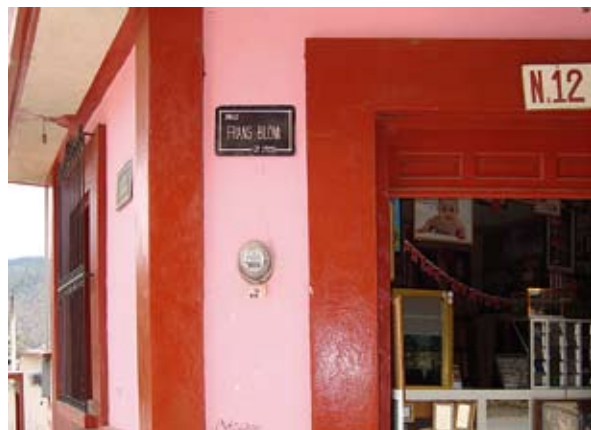
Fra Københavnerdreng til verdenskendt Inkaforsker

Frans Blom.

Året var 1893, da Frans blev født, og det med en sølvske i munden, for hans far, cand. jur. og en af byens rigeste grossererere, og mor var Alfred og Dora Blom, som hørte til den fine ende af Københavns borgerskab. Bedstefaderen var Julius Blom, tømrermester, entreprenør og etatsråd, og han fik sin egen gade i byen, Julius Blomsgade på Nørrebro. Hjemmet i Dronningens Tværgade var i høj grad kultiveret, især Dora Blom var kulturelt interesseret, og blandt husets gæster sås Edvard Grieg og Edvard Brandes. Man talte selvfølgelig flydende tysk, engelsk og fransk i hjemmet, hvad der senere skulle blive til uvurderlig nytte for Frans. Frans var meget godt begavet, men fra tidlig barndom lidt af en enspændernatur. Familien Blom tilbragte sommerhalvåret på Sømandshvile i Rungsted, hvor Frans dyrkede friluftslivet i skovene omkring Rungstedlund. I 1904 blev han meldt ind i den nye og velanskrevne Rungsted Kostskole nær Sømandshvile, og herfra blev han student i 1911. Det



med skolegang interesserede ham egentlig ikke. Kunst og friluftsliv var, hvad han holdt af. Da Spejderbevægelsen kom til Danmark i 1909, var Frans på skolen med til at danne en af de første patruljer i landet, hvad han senere fik nytte af i Mexicos regnskove. En spejder lærer at klare sig i naturen. Frans' far mente, han skulle studere jura og træde ind i familieforetagendet; men Frans' hu stod til kunsthistorien, så efter 18 måneders værnepligt i Marinen i begyndelsen af Første Verdenskrig, meldte han sig til kunststudiet på Universitetet. Det med at studere blev der ikke rigtig noget ud af, for den forkælede Frans fik brugt en del af sin fars mange penge i D'Angleterres nye Palmehave



En af gaderne i San Cristóbal de las Casas er opkaldt efter Frans Blom, hvilket viser hans store anerkendelse.

sammen med de andre "fars sønner". Frans blev sendt ud af sin far for at studere handel bl.a. i Stockholm, men det blev mere til driverliv, vistnok med forelskelser i en russisk fyrstedatter og en ung englænder, Hugh Tennant. Tilbage i København fortsatte han livet som fars søn.

New York for derfra at fortsætte til Mexico, for nu skulle Frans ud og vise, at han kunne klare sig selv, for som hans far sagde: Noget må knægten da du til! Efter mange genvordigheder og oplevelser fik Frans Blom ansættelse i olieindustrien. Han kom ud og oplevede urskoven



Indgangen til kulturcentret der tidligere var Frans Bloms hjem.

Men en dag blev det Franses far for meget, Frans fik ikke smæk og lagt i seng. I februar 1919 fik han en første klasses billet til

og indianerne, som han i første omgang ikke regnede for rigtige mennesker, men ude i urskoven fik han stor respekt for deres

kultur og levevis. Han fik fortalt om mystiske høje og fund af lertøj ude i junglen og fattede stor interesse for arkæologi. Hans interesse for Mayaerne og Aztekerne førte til, at han fremkom med så væsentlige arkæologiske resultater, at han fik tilbudt et ophold på Harvard Universitetet, hvor han tog en "master's degree" i præcolumbiansk arkæologi. Frans Blom deltog i en hel række skelsættende ekspeditioner, og fik tilbudt et lektorat i arkæologi på Tulane Universitetet i New Orleans. Også Danmark fik glæde af Frans' forskning, for han kom til København i 30'erne engang og udstillede en række sager fra mayakulturen på Nationalmuseet, som museet fik som gave.

Frans Blom blev gift med en ung, velhavende societypige fra New York. Ægteskabet var ikke lykkeligt, og de blev skilt i 1938. Frans slog sig på flasken, og frem til 1943 var hans liv en katastrofe. Til orientering for pantefogeden og andet godtfolk satte han en seddel på døren: "Er taget til Mexico". I sommeren 1943 blev han sendt på en ekspedition til Mexicos jungle betalt af USA med det formål at finde gummi og andre krigsnødvendige råstoffer. Selv havde han den skjulte dagsorden at fortsætte sit arkæologiske feltarbejde samt skrive en bog om Zendales Junglen i Chiapas. Han sendte

rapporter tilbage til USA; men selv vendte han aldrig tilbage. Frans Blom mødte i Ocosingo en smuk schweizisk dame, Trudi Duby, som arbejdede blandt lakandonerne, en maya indianerstamme, der som de eneste havde holdt sig fri af spanierne, nok fordi de flygtede ud i den utilgængelige jungle. Også Frans Blom fattede stor interesse for denne stamme. Frans og Trudi holdt sammen resten af hans liv. Man kunne ikke slå sig ned i det katolske San Cristóbal uden at være gift, så det blev de i 1950.

I 1949 købte de et gammelt hus, et ret stort bygningskompleks med stort areal til, i udkanten af San Cristóbal de las Casas, en smuk lille by som var Chiapasprovinsens oprindelige hovedstad. Allerede i 1941 var Frans Blom blevet opmærksom på huset, som var bygget i 1891 og var tænkt at skulle være præstesko. Bygherren døde inden huset blev færdigt, og da Frans og Trudi købte huset for Frans' arv, var det meget forfaldent. Penge havde de ikke for mange af, og dem de havde gik til at sætte huset i stand. De gav det navnet Na Bolom eller Jaguarens Hus, dels fordi ord-



Den fine gård i kulturcentret, man kan også bo her på centret.

FARVER FRA HELE VERDEN
HENT COLORAMAS NYE FARVEKORT MED 84 FARVER OG FÅ NY INSPIRATION

SE VORES STORE UDVALG AF MALING, TAPETER OG SOLAFSKÆRMNING

Københavns mest uforfæmmede betjening

Lady interior træ 40

- Meget nem at påføre
- Flyder godt sammen
- Slidstærk overflade

2,7 liter **619,-**

Lady Vegg 10

- Perfekt slutresultat
- Suveræn dækkeevne
- Nem at male med

4,5 liter **669,-**

Lady Easy Clean

- God vaskbarhed
- Suveræn dækkeevne
- Utroklig slidstærk

4,5 liter **889,-**

colorama

MALING TAPET SOLAFSKÆRMNING

BOHNS EFTF.
TORVEGADE 25
1400 KØBENHAVN K
TLF. 3257 8701

22

23

Indianerne fik stor hjælp

spillet mellem Blom og Bolom, indianernes navn for ham, pas-sede, dels fordi ordet betyder jaguar, og Frans huskede en glad lille jaguar på en frise, han havde set i Chichén Itzá ruinerne. Huset blev deres bolig. Det blev indrettet med bibliotek, værelser til besøgende, og der kom videnskabsmænd, forfattere og fattige indianere, der trængte til hjælp. Det blev et kulturcenter i Chiapas, som Den Mexicanske Stat nu støtter, og et ekspeditions- og forskningscenter for alverdens arkæologer med præcolumbianske interesser.



Biblioteket i Kulturcentret er et pragtfuldt sted til fordybelse.

Samtidigt gjorde Trudi det til et socialcenter for lakandonere og andre mayaer, noget som "de hvide mexicanere" havde svært ved at forstå, for dengang regnede de ikke indianere for andet end dem, der ikke måtte gå på fortovet, men kun i rendestenen. Trudi og Frans' ægteskab var meget stormfuldt. Han må siges at have været alkoholiker, og han drak i smug, når Trudi var ude af syne. Det tærede på leveren og medførte Frans Bloms død i 1963. Trudi blev i huset og fortsatte sin lange og til tider bitre kamp for lakandonerne og urskoven, indtil hun døde i 1993, 92 år gammel. Frans Blom, alle hans mennesskelige svagheder ufortalt, var en

stor personlighed og videnskabsmand, som har gjort Danmark megen hæder, og skulle nogen efter dette være interesseret i hans skæbne, har Tore Leifer skrevet en megen fin Frans

Blom biografi med titlen "DET UROLIGE BLOD", og skulle man have mod på det, så er et besøg i San Cristóbal noget at overveje. Man kan endda bo på Na Bolom.



ROSENGÅRDENS Bodega

Det er her man hygger sig!

Åbningstider
Man - Ons: 10 - 00
Tors - Lør: 10 - 02
Søndag: 12 - 20

Irish coffee 34,- / Stor fadøl 34,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

HENNE OM HJØRNET

I en ydmyg kælder i Havnegade findes en enestående samling, der har fundet vej til Guinness Book of Records

København har mange attraktioner, der er verdensberømte. Det er vi med rette svært stolte over. Men hist og her gemmer der sig en seværdighed, der helt uden københavnerens bevågenhed har erhvervet sig verdensberømmelse. En af dem er den ydmyge kælderbeværtning Café Malmø i Havnegade.

Caféen er nemlig optaget i Guinness Book of Records for sin samling af over 3.000 øloplukkere. Derfor valfarter især japanske og amerikanske turister til Café Malmø for at fotografere den imponerende kollektion. En amerikansk samler har tilbudt store summer for de mange samfundshjælpere, men de er naturligvis ikke til salg. Som en tidligere indehaver Marian Lage fortalte, »...så er det jo ikke den samme Café Malmø mere«.

Café Malmø har haft et par år til at erhverve de mange madonnaer. Gammelholm var fra begyndelsen af 1500-tallet base for den danske flåde, der blev grundlagt af Kong Hans. Gammelholm blev også kaldt Bremerholmen efter den ø, hvor flådebasen blev anlagt, og hvor skibene blev bygget af skibsbyggere fra den tyske by Bremen.

Ved opfyldningen groede Bremerholmen sammen med Sjælland, men var stadig base for den danske flåde.

Men fra 1700-tallet begyndte flåden at flytte over på den opfyldte Ny Holm, som vi i daglig tale kalder Holmen. En udflytning, der var tilendebragt i 1859. Efter nederlaget i 1864 solgte og udstykkede staten den gamle flådebase. Gammelholmen blev kompakt bebygget efter en plan af arkitekten Ferdinand Meldahl gennem 1860- og 1870-erne. I en gam-



John Andresen der er indehaver af Café Malmø

mel træbarak ved Havnegade havde den oprindelige Café Malmø til huse. Da barakken faldt, opførtes på dens grund hjørne-ejendommen ved Peder Skrams Gade. Her flyttede Café Malmø ned i kælderen i 1870 og har boet der siden.

I dag ejes caféen af John Andresen, som selvfølgelig vil køre stedet videre uden ændringer, caféen skal være et sted hvor der er plads til alle, præget fra

1870-erne vil blive bevaret. Dog vil der ske en lille ændring, der vil i sommermånederne blive mulighed for at nyde sin øl og dram udenfor, da John vil stille borde og stole op, rundt om hjørnet Peder Skrams Gade og Havnegade.

Café Malmø er efterhånden et af de sidste oprindelige sømandsværtshuse, der har overlevet i det gamle havnekvarter. Det bærer det bramfri stampublikum stadig præg af!

Dansk frokostrestaurant "Kælder 12"

Dronningens Tværgade 12 · 1301 København K
Åbent alle dage kl 11.30 - 16.30 · Tlf. 3312 8447

RESTAURANT KRONBORG

ÆGTE klassisk
DANSK FROKOST

Brolæggerstræde 12
Tel 33 13 07 08

også mulighed for
private selskaber og arrangementer

KVINDELIGT DANSK DESIGN

Tekst: Per Stisen
Foto: Kaiku



KAIKU - et ekko af kvindelige danske designere
Hvad gør man, når man igennem 2 år med succes er kendt for at forhandle et bestemt brand - og man så lige pludselig mister retten til at forhandle mærket?

Ja, så tænker man nyt og positivt og vender sit indre for at finde ud af, hvad der betyder noget for måden, man tænker på forretningsmæssigt. Marimekko har indtil nu været fundamentet for KAIKU.

Desværre må vi konstatere, at Marimekkos visioner for salg ikke længere harmonerer med vores. De vil gerne åbne flere koncept-butikker i København, og så mener de ikke længere, der er plads til os. Derfor er samarbejdet ophørt.

I KAIKU har vi valgt, at vores butik fremover skal sælge varer primært fra kvindelige danske designere. Det sker ikke ud fra et feministisk tankesæt men da vi så på vore yndlingsmærker sammenholdt med, hvordan vi ønsker, at design og salg skal ske

primært med tanke for passion frem for bundlinje og målinger, blev det bare sådan. Ferm Living, By Nord og Karmameju vil tilsammen udgøre vores nye hovedleverandører, og vi vil føre ALT fra disse tre danske brands, som har kvinder ved roret.

Vi supplerer med kunsthåndværk fra Marie Langaa og Susan Liebe håndlavede smykker og keramik fra Louise Kragh. Og vi får mere tilbehør til boligen fra Nomess og Helgo. På tojsiden har vi lige nu størst fokus på varer fra Birds og THELIN. Til efteråret vil nye leverandører dukke op, bl.a. Gudrun&Gudrun og Gestuz.

I KAIKU vil vi fortsat gerne kunne tilbyde vores kunder en varm og venlig atmosfære uden tanke for stive forretningskon-

cepter. Derfor glæder vi os rigtig meget til at byde både kunder og samar-

bejdspartnere velkomne til en ny begyndelse for KAIKU. Vi er lige så klar som foråret til at springe ud i en lysere tid og håber, at kunderne sammen med os vil slå et slag for alle de fantastiske kvindelige danske designere.

FAT TUESDAY BAR

-let the fun begin

- stand-up -tirsdag
- DJ - fredag & lørdag

Ny Adelgade 3 | 1105 K
www.FATTUESDAYBAR.dk

**KØBENHAVNS
FARVEHANDEL**

Etableret 1909

Specialforretning

- Linolier
- Linoliemaling
- Limfarver

Se yderlig information:
www.kobenhavnsfarvehandel.dk

KFI Badstuestræde 9
1209 Kbh. K
Tlf: 33 11 16 81

**SE VINDUERNE
MED DE MANGE TILBUD**

ILETA FRIMÆRKEHANDEL

Fiolstræde 20 - 1171 København K. - Tlf. 33 12 91 23

MANDAG-FREDAG: 11 - 18
LØRDAG: 11 - 16

52 år i Fiolstræde

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen



Sildefileterne er klar til at skæres ud og blandes med karryen i majonæsen.



Kyllingebryst steges på panden.



Hønsesalaten er klar til at blive blandet, når kødet er skåret ud.

Restaurant Politigården åbnede 1. januar i år og har allerede fået stor succes med sin lækre frokosttallerken. Michael Oxholm, som bl.a. har været på Divan 1 og Palace Hotel, fortæller her om anretningen:

Vi laver en frokosttallerken med 3 retter: hønsesalat med hjemmerørt mayonnaise og friske asparges, friskstegt rødspætte stegt i rygende varm

jomfruolivenolie serveret med mayonnaise og rejer, og som tredje ret på tallerkenen er der karrysild efter min mors opskrift, som alle er helt pjatetede med. Her kommer opskrifterne:

Mayonnaise:

- 6 æggeblommer
- 1 spsk. dijonsennep
- hvidvinseddike 1-2 skefulde
- jomfruolivenolie 3-4 dl, og solsikkeolie 3-4 dl
- salt og hvid peber

Pisk æggeblommerne tykke og tilsæt salt og peber samt dijonsennep. Tilsæt forsigtigt olien under konstant piskning, og lidt ad gangen. Til sidst tilsættes hvidvinseddiken. Hvis mayonaisen begynder at blive meget tyk, kan man tilsætte et par dråber vand fra de friskkogte asparges, som jo skal i lidt senere.

- Stegt hønsbryst ca. 150 g
- Sauterede svampe ca. 100 g
- Rødløg 1 stk.
- Dampede, friske grønne asparges 3-4 stk.

Når det hele er afkølet, skæres det i passende stykker og vendes forsigtigt i mayonaisen. Politigårdens Rødspættefilet: 4 pers.



De friske rødspætter skæres ud.

- 1 stk. frisk rødspætte
- 200 gr. rasp fra bageren
- 1 æg
- 25 g mel
- jomfruolivenolie til stegning
- salt, peber og citron

Rødspættens fileteres og vendes i den sammenpiskede blanding af æg og mel. Vendes herefter i raspen og steges i den varme olie et par min. Fileterne lægges evt. op på en æggebakke eller lign. så olien drypper fra. Husk salt og peber. Serveres med en lille skål



af den hjemmerørte mayonnaise, citron og lidt rejer.

Politigårdens karrysild: 4 pers.
• marinerede sildefileter, hele, ca. 300 g
• karry (efter behag)

- hårdkogte æg 2 stk
- rødløg 2 stk.
- creme fraiche 18%, 1 dl.
- hjemmerørt mayonnaise, 1 dl.
- letpisket fløde, 1 dl. (blød flødeskum)
- salt og peber, evt. lidt citronsaft

Mayonnaise, creme fraiche, karry og den letpiskede fløde blandes forsigtigt til en let dressing, hvorefter de hakkede æg og hakkede rødløg vendes i. Smag til med salt, peber og evt.



Michael Oxholm er her klar til at servere den lækre og friske frokostanretning.

**ALIDA
Marstrand**

Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63

www.alida-marstrand.dk

FERIE I SYDFRANKRIG -

KOM TÆT PÅ DA VINCI MYSTERIET
Kultur, vandreture, badeferie, vælg selv din yndlingsferie med base i et fuldt moderniseret hus i Pyrenæerne, netop i området, hvor Da Vinci - mysteriet udspringer.

I en smukt beliggende landsby med udsigt til Canigou - det højeste bjerg i Pyrenæerne - udlejes vores hus med sengeplads til 7-8 personer. ½ times kørsel til Middelhavet, 20 min. til badesø.

1 uge: 2.500,-
2 uger: 4.500,-
Henv. 26 15 38 20

Skulpturer Kunst Smykker



ATELIER RUELLE

Lille Strandstræde 15 | 1254 Copenhagen K | Tel +45 33 69 06 07 | info@atelierruelle.com | www.atelierruelle.com